

УДК 636.22/28.082.033

© 2012

Дедова Л. О., молодший науковий співробітник

Інститут розведення і генетики тварин

ОЦІНКА РОСТУ ТЕЛИЦЬ РІЗНИХ ЛІНІЙ СТВОРЮВАНОЇ СИМЕНТАЛЬСЬКОЇ М'ЯСНОЇ ПОРОДИ

Рецензент – кандидат сільськогосподарських наук Ю. І. Криворучко

Наведено результати досліджень росту телиць різних ліній створюваної симентальської м'ясної породи. Доведено, що лінійні телиці відрізняються високою живою масою, – свідчення здатності до високої м'ясної продуктивності. Враховуючи сучасні вимоги ринкової економіки, найважливішим напрямом селекції є створення на базі сучасної симентальської м'ясної породи нової української симентальської м'ясної породи, здатної впродовж тривалого часу зберігати високу інтенсивність росту при повільному накопиченні жиру.

Ключові слова: *жива маса, середньодобові прирости, м'ясне скотарство, порода.*

Постановка проблеми. Збільшення виробництва м'яса наразі є одним із першочергових завдань. При цьому головним напрямом збільшення його обсягів вважається прискорений ріст виробництва яловичини, частка якої в загальному виробництві м'яса становить понад 50 %. Її споживання в розрахунку на душу населення поки що не відповідає науково обґрунтованим нормам. Виходячи зі світового досвіду, вирішити цю проблему і ліквідувати дефіцит м'яса можна за рахунок розвитку галузі спеціалізованого м'ясного скотарства.

Аналіз основних досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання проблеми. Для розв'язання цієї проблеми необхідно створити вітчизняні конкурентоспроможні м'ясні породи, використовуючи місцевий та кращий світовий генетичний фонд. Про це свідчать досягнення у м'ясному скотарстві США, Канади, Франції, Великобританії та інших розвинених країн, а також наукові та виробничі доробки вчених і практиків України. В результаті багаторічної цілеспрямованої селекційно-плеємної роботи науковців і практиків створені українська, волинська, поліська і південна м'ясні породи та знам'янський тип поліської м'ясної породи [1, 2, 3]. Крім того в Україні розводиться в невеликій кількості худоба імпортованих м'ясних порід, зокрема шароле, абердин-ангуська, лімузинська, герфордська та інші.

Дослідження показують, що для більшості м'ясних порід характерна малочисельність,

а відтак і низька жива маса телят при відлученні. З метою підвищення живої маси їм додатково згодують концентровані корми, що супроводжується подорожчанням прибутку [4]. Це є стримуючим фактором розвитку м'ясного скотарства в умовах ринкової економіки.

Досвід багатьох країн світу, особливо європейських, доводить, що симентальська порода має високу м'ясну та молочну продуктивність і майже не поступається шароле, переважаючи всі інші м'ясні породи. Тому процес створення української симентальської м'ясної породи дає змогу одержати більш важких телят при повільному накопиченні жиру і високим виходом м'язової тканини.

Слід зазначити, що до цього часу не проводилося порівняльного вивчення росту й розвитку телиць створюваної симентальської м'ясної породи різних ліній в умовах промислової технології.

Мета дослідження – провести порівняльне вивчення особливостей росту і розвитку телиць різних ліній створюваної симентальської м'ясної породи.

Матеріал та методика дослідження. Для виконання поставленої мети проведені виробничі дослідження в ПАТ «Дніпровське» Бориспільського району Київської області. Об'єктом дослідження були телиці різних ліній: Метца 529019743, Ахілеса 369, Абрікота 58311, Хакела 19223953, Геркулеса 894246, Сигнала 120 створюваної симентальської м'ясної породи.

Від народження до 7-місячного віку телиці утримувалися на підсосі. Для визначення росту телиць їх щомісячно зважували; на основі цього вираховувалися середньодобові прирости. Одержані результати досліджень оброблені методом варіаційної статистики за Н. А. Плохінським (1969).

Результати дослідження. Найважливішим показником росту тварин є їх жива маса. Телиці різних генотипів за однакових умов годівлі та утримання проявили схожу інтенсивність росту живої маси (див. табл.).

Динаміка живої маси телиць різних ліній, кг

Вік, міс.	Лінія, споріднена група						
	Метца 5290	Ахілеса 369	Абрикота 58311	Хакела 19223	Геркулеса 8942	Сигнала 120	Стандарт породи*
Ново-народжені	32,3±0,96	32,6±1,09	31,5±1,00	30,5±1,18	30,4±0,69	30,3±0,78	-
7	195,4±4,29	197,3±5,02	196,74,54±	190,4±3,95	186,5±4,58	185,1±3,50	185
12	293,3±4,93	300,1±6,64	292,7±4,56	289,7±4,57	280,5±7,51	283,1±7,01	275
15	341,7±5,74	347,7±6,62	346,5±4,37	339,9±5,42	330,4±7,57	334,9±8,47	375
18	420,3±6,68	424,4±7,97	421,4±6,41	409,4±8,13	400,3±8,07	403,0±8,85	400

Примітка: * Вимоги інструкції з бонітування великої рогатої худоби (І класу). – К. : Арістей, 2007. – 64 с.

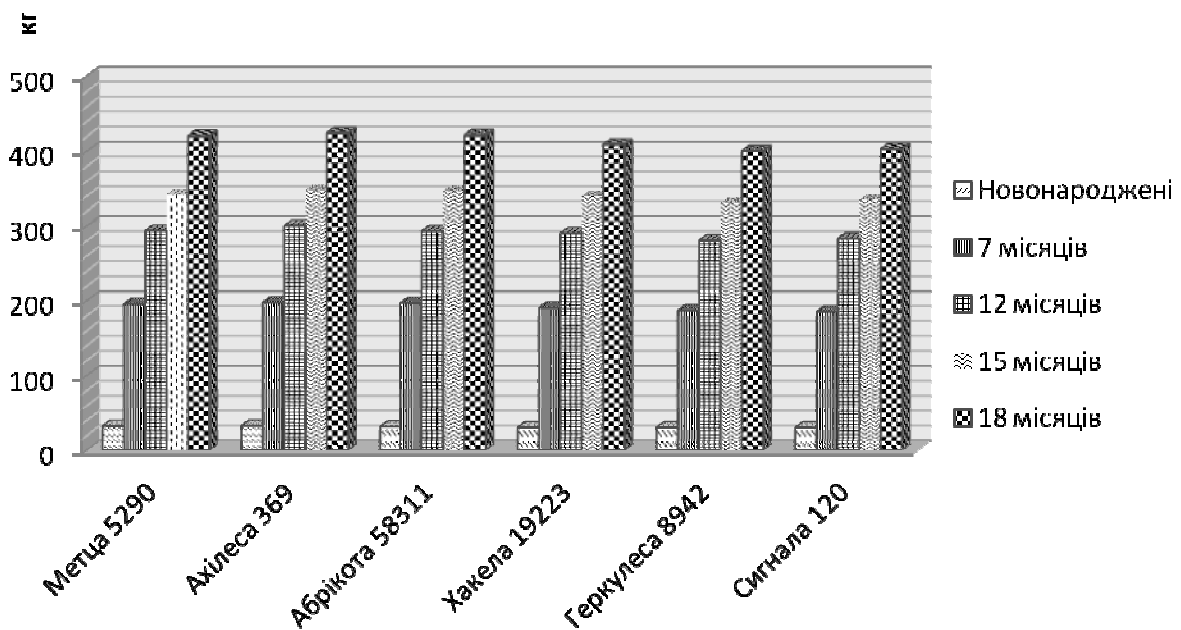

Рис. Динаміка живої маси телиць різних ліній, кг

Із даних таблиці видно, що телиці всіх генотипів народжуються з невисокою живою масою (30,3–32,6 кг), а тому отелення проходять без ускладнень.

Необхідно відзначити, що за цим показником між телицями різних ліній суттєвої різниці не виявлено (див. рис.).

Дослідження показали, що телиці ліній Метца, Ахілеса й Абрикота більш інтенсивно розвивалися, досягли у 18-місячному віці живої маси

420,3–424,4 кг. За цим показником вони перевершували аналогів лінії Геркулеса і Сигнала на 17–24 кг; різниця не вірогідна.

Висновки. Враховуючи сучасні вимоги ринкової економіки, найважливішим напрямом селекції є створення на базі сучасної симентальської м'ясної породи нової української симентальської м'ясної породи, здатної впродовж тривалого часу зберігати високу інтенсивність росту при повільному накопиченні жиру.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Буркат В. Г. Концептуальні підходи до формування галузі м'ясного скотарства // Тваринництво України. – №4. – 1997. – С. 9–11.
 2. Доротюк Е. М. Сучасний стан і перспективи розвитку м'ясного скотарства в Україні / Е. М. Доротюк, М. І. Карташов, В. Г. Прудніков // Проблеми зооінженерії та ветеринарної меди-

цини. – Вип. 3. – Х., 1998. – С. 3–7.
 3. Доротюк Е. М. М'ясне скотарство – джерело високоякісної яловичини та шкіряної сировини. – Х. : Тираж – 51, 2006. – 320 с.
 4. Зубець М. Українська симентальська м'ясна порода / М. Д. Зубець, Е. М. Доротюк // Тваринництво України. – №11. – 1997. – С. 16–18.